
Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury ve zkušebním období školního roku 2023/2024

Výkon maturitní zkoušky se řídí platným Školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění účinném od 1. 2. 2022 a Vyhláškou č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění účinném od 1. 1. 2022. Výkon profilové části maturitní zkoušky se řídí § 79 školského zákona a § 14 - 25 vyhlášky č. 177/2009 Sb.

Hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud získá alespoň tolik procentních bodů, kolik činí hranice úspěšnosti příslušné zkoušky vyjádřená procentními body, pokud není dále v textu uvedeno jinak.

1. ZPŮSOB VÝPOČTU A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKU HODNOCENÍ

Úspěšné složení profilové zkoušky a předmětu český jazyk a literatura je podmíněno úspěšným složením obou dílčích zkoušek.

Převod výsledků zkoušek vyjádřených absolutními body a procentními body na známku je uveden v následující tabulce:

Výsledná známka	Nedostatečný 5	Dostatečný 4	Dobry 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Písemná práce - body	0 – 11b	12 – 16b	17 - 20b	21 - 25b	26 - 30b

Výsledná známka	Nedostatečný 5	Dostatečný 4	Dobry 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Ústní zkouška - body	0 – 12b	13 - 16b	17 - 20b	21 - 24b	25 - 28b

Výsledná známka	Nedostatečný 5	Dostatečný 4	Dobry 3	Chvalitebný 2	Výborný 1
Procenta	0 – 43 %	44 – 57 %	58 – 72 %	73 – 86 %	87 - 100 %

V případě zkoušek z českého jazyka a literatury tvoří **hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu.**

2. PÍSEMNÁ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je **250 slov**; písemná práce trvá nejméně **110 minut** včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.

Pro písemnou práci ředitel školy stanoví nejméně 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ZKOUŠKY KONANÉ FORMOU PÍSEMNÉ PRÁCE

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura (ČJL) je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A téma, obsah

1B komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A pravopis, tvarosloví a slovtvorba

2B lexikum

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A větná syntax, textová koheze

3B nadvětná syntax, koherence textu

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“. Závazně se hodnotí **0 body**, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A**: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B**: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah**: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení písemné práce jsou uvedeny v tabulkách souboru **Kritéria profilová část ČJL příloha hodnocení**.

3. ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PŘED MATURITNÍ KOMISÍ

Ředitel školy stanovil, že seznam literárních děl musí obsahovat minimálně 60 děl. Z maturitního seznamu literárních děl a v souladu s kritérii žák připraví vlastní seznam 20 literárních děl. Žák odevzdá seznam řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu.

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. do 30. 6. vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím **pracovního listu** obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Ředitel školy zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ZKOUŠKY KONANÉ FORMOU ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

I. část

- zasazení výňatku do kontextu díla
- literární druh a žánr
- téma a motiv

- časoprostor díla
- kompoziční výstavba

II. část

- postavy, jejich charakteristika
- u poezie: lyrický subjekt, veršová výstavba
- u prózy: pásmo postav a vypravěče
- u dramatu: repliky, monolog, dialog

III. část

- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
- tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

- kontext autorovy doby, zařazení autora do období, směru, skupiny autorů, ostatní díla autora
- literární/obecně kulturní kontext, další významní autoři, jejich stěžejní díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- souvislost mezi výňatky
- hlavní myšlenka textu
- domněnky a fakta
- komunikační situace (např. účel, adresát)
- slohový útvar
- funkční styl
- slohový postup
- kompoziční výstavba výňatku
- jazykové prostředky a jejich funkce

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První kritérium je rozčleněno na tři dílčí kritéria, druhé kritérium na dvě dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v sedmi oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení.

Pro *analýzu uměleckého textu* (1. kritérium) a *literárněhistorický kontext literárního díla* (2. kritérium) platí:

- Za první kritérium (analýza uměleckého textu) a druhé kritérium (literárně historický kontext) dohromady musí žák získat alespoň 7 bodů.** Pokud získá méně než 7 bodů, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.
- Za kritérium *analýza uměleckého textu* musí žák získat alespoň 5 bodů.** Pokud získá méně než 5 bodů, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

Hodnocení kritéria **výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury** se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

- c. Pokud žák získá **v některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu **výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury** **hodnocen maximálně 2 body**.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení ústní zkoušky jsou uvedeny v tabulkách souboru **Kritéria profilová část ČJL příloha hodnocení**.

Tato kritéria byla projednána a schválena na jednáních předmětových komisí dle ŠVP.

27. září 2023

*Střední odborná škola
podnikání a obchodu, spol. s r.o.
Rejskova 2987/4, Prostějov
IČ: 253 48 418*

Ing. Marek Moudrý
ředitel školy